

risaei, qui audiantur, nec ne, qui non modo pessime viuerent, sed tantorum mysteriorum etiam essent rudes. Huic itaque dubio ut occurreret, sapienti consilio τότε τunc, id est, eo ipso tempore, cum Phariseos in ruborem dedisset, coepit de ministerio eorum verba facere, idque non modo ad eos, qui secum Hierosolymas aduenerant, nomine μαθητῶν αὐτῷ expressi, sed etiam ad ὄχλος turbas, quae in templum, ad audiendum tantum Prophetam, confluxerant.

§. II. De *Phariseis & Scribis* agere cogitanti, amplissimus se aperiebat differendi campus, sed, veritus, ne fine meo excidam, operaे pretium in eo ponam, vt ea tantum, quae maioris sunt momenti, persequar. Deriuandum nomen Phariseorum, puto, non a פְּרַץ *ruperit*, quod Theophylactus; sed nec a פְּרָס *mercedem retribuit*, quod VITRINGAE in *Obs. Sacris L. I. Diff. 3. §. 9. p. 220.* placet; sed a פְּרַשׁ, significacionem non tam *interpretandi*, quam *separandi*, habente, ita, ut Phariseos rectius ἀΦωρισμένος Separatistas, quam Interpretes, vtut neque hoc excludatur, dixeris. Quodnam vero inter hos, atque Scribas intercesserit discrimen, quod tamen ex *Luc. XI, 45. seq.* discimus, id difficulter ostendi posse, fatetur, cum aliis eruditis, LIGHTFOOTVS, *T. II. p. 529.* Illud certum est, scribarum nomen non sectae, sed officii fuisse. Tota vero confusio inde orta esse videtur, quod alii ciuiles, alii Sacri, & vtrique vicissim non unius eiusdemque generis fuerint, & multi etiam Pharisei, iuxta *Act. XXIII, 9.* Christo vero sermonem de iis tantum esse, qui, in dignitate constituti, auctoritate apud populum valebant, inde facile colligere est, quod in *Mosis cathedra* sedere v. 2. onera humeris aliorum imponere, 4. primos accubitus & cathedras ambire, 6. populi duces haberi, 24. ius de doctrina cognoscendi, & prophetas occidendi sibi vindicare, 34. dicantur.

§. III.